

Наш культурны асяродак

ЖЫРАНДОЛЯ

Выпуск № 20 (320)

■ Падзея месяца

Работы Валянціна ГУБАРАВА
выстаўлены
на гарадской плошчы Мінска

ПРАФЕСІЙНАЕ МАСТАЦТВА НА ВУЛІЦЫ

Валянцін ГУБАРАЎ.
Позні класіцызм
правінцыяльнага быцця.
Палатно, алей. 2015.

Штогадовую выстаўку «Мастак і горад», якая экспануецца на плошчы Якуба Коласа ў сталіцы, наведвае больш як два мільёны гледачоў. Папулярная форма дапамагае прафесійнаму мастацтву выйсці на гарадскую адкрытую прастору, стаць больш даступным, вядомым і зразумелым масаваму гледачу. 26 мая выстаўка адкрылася чарговы — пятай — раз і прадставіла рэпрадукцыі трыццаці карцін Валянціна Губарава, вядомага далёка за межамі нашай краіны.

Яго работы можна ўбачыць у музеі Zimmerly Art Museum у ЗША, Schaer und Wildbolz у Швейцарыі, Kunststuck у Германіі, у галерэі Les Tournesols у Францыі, знайсці ў прыватных калекцыях Германіі, Англіі, Іспаніі, Японіі, Ізраіля, Германіі, Расіі, ЗША... Нават знаёмых з іншых краін з захапленнем пісалі мне пра «майго суайчынніка» Валянціна Губарава.

Яго стыль характарызуе як найўнае мастацтва, на яго карцінах чалавек постсавецкай прасторы бачыць знаёмы матэрыяльны свет і разумее блізкую філасофію. Гэтыя сэнсы прыходзяцца даспадобы гледачам па ўсім свеце. Можна,

французы не маюць дачынення да нашых невялікіх правінцыйных гарадоў, але незнаёмы ў рэальнасці антураж не перашкаджае ўспрымаць гэты жывапіс як жывапіс сэнсаў. Напэўна, таму ў французскай галерэі Les Tournesols карціны Валянціна Губарава знаходзяцца ўжо больш як дваццаць гадоў.

«Я хацеў быць падобным на найўнага мастака, якога вучонасць яшчэ не сапсавала. Што цяжка, бо азначае непасрэднае ўспрыманне свету».

Выстаўка «Мастак і горад» пазнаёміць два мільёны чалавек (у першыню альбо бліжэй) з яркімі карцінамі, можна сказаць, суветна вядомага беларуса. Апроч плошчы Якуба Коласа выстаўка карцін Губарава да 18 чэрвеня працуе ў Нацыянальным цэнтры сучасных мастацтваў.

Праект «Мастак і горад» за мінулыя гады ўжо паказаў Марка Шагала, Казіміра Малевіча, беларускага сюррэаліста Мікалая Селешчука, асобную выстаўку нашых авангардыстаў. Арганізатары адзначылі, што нават актаў вандалізму ў да-

чыненні да экспанатаў ужо не назіраецца. Можна лічыць, культурнае выхаванне працуе.

Сам Валянцін Губараў разважае:

— Мне гэта ўсё больш і больш падабаецца. Спачатку я паставіўся да ідэі іранічна, але разумею: мастацтва выходзіць з музеяў насустрэчу народу. Я адчуваю важнасць гэтага праекта і ўжо бачу: мой удзел у выстаўцы трапіць у лік таго, чым я ганаруся, чаго не так шмат. Можна быць прадстаўленнем маёй творчасці на міжнароднай выстаўцы «Экспа» ў Шанхаі — за маёй спінай усё ж такі было мастацтва Беларусі. Я ганаруся тым, што мае работы былі выстаўлены на аўкцыёне «Крысіс» у Лондане і адна з карцін нават трапіла на вокладку каталога. Ганаруся тым, што за дваццаць гадоў прывучыў французцаў пазнаваць і цікавіцца нашай краінай. Яна была для іх экзотыкай, а зараз яны больш чытаюць і даведваюцца пра яе. Мне здаецца, я нават магу лічыцца пазаштатным супрацоўнікам Міністэрства замежных спраў. У гэтым выпадку я ганаруся тым, што мае работы выбралі для пятага — юбілейнага — праекта «Мастак і горад».

— Калі ваш стыль ахарактарызавалі як найўнае мастацтва, вы

ўсміхнуліся. Вы з такой фармулёўкай не згодны?

— Я б удакладніў: прафесійны наіў. Таму што найўнага — а я захапляюся чыстым мастацтвам — нельга дамагчыся. Акадэмічная адукацыя вісіць быццам кайданы, якары, а сапраўдны найўнае мастак ад гэтага вызвалены. Хоць чыстага мастацтва ў гэтым сэнсе няма, таму што ўсе хочучы — і хацелі ў XVII, XVIII, XIX стагоддзях — пісаць творы, падобныя на вучонае мастацтва. А я хацеў быць падобным на найўнага мастака, якога вучонасць яшчэ не сапсавала. Што таксама цяжка, бо гэта азначае непасрэднае ўспрыманне свету. Мой жывапіс называюць найўным, хоць любы іншы скажа: відаць, што ты, стары, вучыўся.

— А да параўнання з Брэйгелем як вы ставіцеся?

— Памятаю, у Францыі выйшаў артыкул пад назвай «Беларускі Брэйгель». Напэўна, я гэта сказаў нашым журналістам і выраз «пайшоў». Брэйгель — цудоўны мастак, усё ж такі мяне не назвалі кім-небудзь невядомым (усміхаецца. — Аўт.). Няхай. Канешне, можна знайсці штосьці агульнае — далнія планы, напрыклад. Быў бы я мастаком сапраўдным — пісаў бы свае карціны ў шызаі смуге. А я рысую,

як найўны аўтар — нейкія дробязі, насычанне людзьмі, жывёламі, калі браць Брэйгеля.

— Вашы персанажы — пэўныя архетыпы альбо канкрэтныя людзі?

— Не, не канкрэтныя. Я проста разбіраюся ў людзях. Калі гляджу «Давай ажэнімся», адразу магу сказаць, ці падыходзяць героі адзін аднаму, ці будуць яны жыць разам. Бачу добрых людзей, дзякуй богу, яны мяне акружаюць. Калі з некім сустракаюся, я ўжо проста люблю гэтага чалавека і хочацца зрабіць для яго нешта добрае. Раз — сфатаграфую, устаўлю здымак у рамачку і пры наступнай сустрэчы прэзентую.

— Матэрыяльны свет вашых карцін можа зразумець чалавек толькі постсавецкай прасторы. Як ён успрымаецца за мяжой?

— Шмат чаго не разумеюць, але што рабіць — мы таксама не ўспрымаем нешта з іншых культур. Галоўнае — гледача дастае добрая, станоўчая энергетыка.

Выстаўка «Мастак і горад» на плошчы Якуба Коласа працягваецца да 10 верасня.

Ірэна КАЦЯЛОВІЧ.
katsyalovich@zviazda.by